

**UCHWAŁA Nr LXX/420/2023
RADY GMINY JASTRZĘBIA
z dnia 21 grudnia 2023 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939) Rada Gminy Jastrzębia uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Cezary Pietruszewski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939) prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych w ustawie działań jest Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalany przez radę gminy.

Program ma na celu:

- zwiększenie oferty profilaktycznej dla dzieci i młodzieży szkolnej potencjalnie zagrożonej uzależnieniem oraz prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- pomoc psychospołeczną i prawną członkom rodziny,
- prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej wśród młodzieży szkolnej,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Cezary Pięruszewski

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok

Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 dla Gminy Jastrzębia określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939).

1. Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

2. Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizuje się w szczególności przez:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Zgodnie z powyższym gmina ma możliwość przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki uzależnień.

3. Podstawowymi celami Programu jest:

- 1) ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Jastrzębia,
- 2) podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom poprzez redukcję dostępności do substancji narkotycznych, zwłaszcza przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym,
- 3) wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin,
- 4) wzmacnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem używania substancji psychoaktywnych,

- 5) współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii,
- 6) organizowanie alternatywnych miejsc i form twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a w szczególności z grup podwyższonego ryzyka.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 dla Gminy Jastrzębia został przygotowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939). Profilaktyka rozwiązywania problemów narkotykowych na terenie Gminy Jastrzębia prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie i stanowi rozszerzenie oraz kontynuację działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii z lat poprzednich.

Zjawisko narkomanii

Zjawisko nadużywania środków psychoaktywnych i uzależnienia od nich stało się w drugiej połowie XX wieku problemem społecznym. Narkomania stała się stopniowo problemem medycznym, społecznym i kulturowym. Dziś spostrzegana jest jako jednostka chorobowa o złożonym charakterze. W narkomanii, w odróżnieniu od choroby alkoholowej, prócz uzależnienia fizycznego oraz psychicznego, występuje także uzależnienie społeczne. Problem używania narkotyków jest dodatkowo złożony pod względem prawnym. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest zatem ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Najpełniejsze informacje dotyczące ilości osób uzależnionych od narkotyków posiadają instytucje zajmujące się problemem narkomanii. Bardzo trudna jest ocena rzeczywistego zasięgu zjawiska używania narkotyków przez młodzież. Zwiększyła się podaż i różnorodność narkotyków na nielegalnym rynku, a tym samym ich dostępność. Zmieniły się zarówno wzory używania, jak i rodzaj najczęściej używanych substancji. Narkotyki stały się elementem towarzyszącym zabawom młodzieży, czy wspomagają młodych ludzi w nauce.

Aby zmniejszyć rozpowszechnienie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i innych środków zastępczych wśród młodych ludzi, konieczne jest wdrożenie działań ukierunkowanych na wzmocnienie systemu wartości młodzieży i rodzin, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków. Konieczne są także kompleksowe działania profilaktyczne obejmujące całe rodziny. Zintegrowane działania muszą być adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i do rodziców oraz nauczycieli. Profilaktyka, jako oferta wzbogacająca wychowanie oraz edukację dzieci i młodzieży, wymaga podjęcia działań ukierunkowanych nie tylko na zapobieganie szkodom, ale przede wszystkim na promowanie zdrowia rozumianego całościowo, które obejmują wymiary: fizyczny, psychiczny, społeczny, duchowy i publiczny. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

Warunki realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 dla Gminy Jastrzębia

- 1) Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 jest Urząd Gminy Jastrzębia.
- 2) Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii prowadzi Pełnomocnik Wójta ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- 3) Źródłem pozyskiwania środków finansowych na realizację ww. programu są opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 4) W realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 5) Wydatki na zadania zawarte w programie klasyfikuje się w budżecie gminy: dział 851 – Ochrona Zdrowia, rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii.
- 6) Przewidywana kwota przeznaczona na realizację zadania na rok 2024 to 5 000,00 zł.

Zadania do realizacji

Zadania zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu z Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 dostosowane są do aktualnych potrzeb lokalnych, skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Jastrzębia. Należą do nich:

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, współuzależnionych:

- 1) współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków, współuzależnionych;
- 2) współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Prokuraturą, Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- 3) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 5) szkolenia specjalistów - organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii, pomocy psychologiczno – medycznej, pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej:

- 1) prowadzenie poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie przyczyn sięgania po narkotyki oraz ponoszenia szkód zdrowotnych i społecznych używania narkotyków;
- 2) szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem uzależnień i przemocy domowej;
- 3) prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki narkotykowej poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (broszur, ulotek),
- 4) współpraca z Komisariatem/Posterunkiem Policji, Placówkami Opieki Zdrowotnej w Jastrzębi, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jastrzębi, Placówkami Oświatowymi działającymi na terenie Gminy Jastrzębia w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów profilaktycznych, działania w zakresie edukacji i profilaktyki w szkołach zmierzające do uświadomienia skutków zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych skierowane do uczniów i ich rodziców;
- 2) realizacja programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom;
- 3) zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych do realizacji programów profilaktycznych i profilaktyki środowiskowej;
- 4) upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej tj. plakaty, ulotki, broszury;
- 5) udział w Ogólnopolskich Kampaniach Społecznych;

- 6) promowanie i organizowanie różnorodnych form edukacji profilaktyki w zakresie przeciwdziałania narkomanii (prelekcje, pogadanki, warsztaty, konkursy, spektakle, itp.);
- 7) promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych;
- 8) szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem narkomanii;
- 9) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jastrzębi oraz Pełnomocnika Wójta ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach.
- 10) Profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno- edukacyjnych.
- 11) Wdrażanie i prowadzenie na terenie szkół oraz organizowanych wydarzeń gminnych – kampanii profilaktyczno- edukacyjnych i programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- 12) Tworzenie miejsc na terenie gminy Jastrzębia mających na celu umożliwienie dzieciom i młodzieży spędzania wolnego czasu.
- 13) Kontrola poprzez tworzenie gminnego monitoringu terenów szczególnie narażonych na działania niepożądane takie jak: nadużywanie alkoholu i niewłaściwe zachowania występujące po spożyciu.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- 1) dofinansowanie realizacji programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;
- 2) dofinansowanie realizacji programu profilaktyczno – terapeutycznego, edukacyjnego podczas zorganizowanych form wypoczynku letniego, zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień;
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami w obszarze przeciwdziałania narkomanii;
- 4) wspieranie edukacyjno – informacyjne, materialne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką przeciwdziałania narkomanii.

Monitoring i ewaluacja

Wójt Gminy Jastrzębia sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz zadań.

Pełnomocnik Wójta ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom sporządza sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok i przedstawia go Wójtowi oraz Radzie Gminy Jastrzębia do 31 marca 2025 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Cezary Pietruszewski